መስቀል፡ የእምነት፣ የባህልና የአብሮነት መገለጫ

የመስቀል በዓል በኢትዮጵያ ከሚከበሩ ታላላቅ ሃይማኖታዊና ባህላዊ በዓላት መካከል የሚጠቀስ ሲሆን፣ የእምነት፣ የባህል፣ የትውፊትና የማኅበራዊ አብሮነት መገለጫ ሆኖ ቆይቷል። በዓሉ በየአካባቢው በተለያዩ ሥርዓቶችና ባህላዊ መገለጫዎች ቢከበርም፣ ዋናው የሚያገናኘው እሴት የትውልድ ትውስታን፣ ባህልንና የማኅበረሰብ እሴቶችን ከአንድ ትውልድ ወደ ሌላ ማስተላለፍ ነው።

በዛሬው ዘመን የመስቀል በዓል ሃይማኖታዊ ሥርዓትን ከመግለጽ ባለፈ፣ የኢትዮጵያን ባህላዊ ቅርስና ማኅበራዊ እሴቶች ለማስቀጠል ጉልህ ሚና ያለው ክስተት ነው። የተለያዩ ትውፊቶች የሚቀጥሉበት፣ ወጣቱ ትውልድ ስለ ባህሉና ታሪኩ እንዲያውቅ የሚያግዝና የጋራ ባህል የሚከበርበት ማኅበራዊ መድረክም ነው። በዚህም የአባቶችና የእናቶች ትውፊት ለወጣቱ ትውልድ የሚተላለፍበት ጠቃሚ የትውልድ ቅብብሎሽ ሆኖ ያገለግላል።

የመስቀል በዓል የኢትዮጵያን ባህላዊ ሀብት ለዓለም ለማስተዋወቅም የቱሪዝምና የባህል ዲፕሎማሲ አቅም አለው። በዓሉ በተደራጀና ባህላዊ ቅርሱን በሚጠብቅ መንገድ ሲተዋወቅ፣ ለአገር የባህል ምስል ግንባታ፣ ለቱሪዝም እንቅስቃሴና ለአካባቢያዊ ኢኮኖሚ አስተዋጽኦ ሊያደርግ ይችላል።

ከዚህ አኳያ በዓሉ የባህላዊ እሴቶችን ከመጠበቅ ባለፈ ኢኮኖሚያዊ ፋይዳም አለው። በዓሉ የሀገር ውስጥና የውጭ ጎብኚዎችን በመሳብ የቱሪዝም ገቢን ለማሳደግ፣ የውጭ ምንዛሬ ለማስገኘትና የአካባቢ ንግድን ለማነቃቃት ዕድል ይፈጥራል። በበዓሉ ወቅት የአልባሳት፣ የእንስሳት፣ የቅመማ ቅመም፣ የትራንስፖርት፣ የምግብና የሆቴል አገልግሎቶች ፍላጎት መጨመሩ ለነጋዴዎች፣ ለአምራቾች፣ ለአገልግሎት ሰጪዎችና ለሌሎች የኢኮኖሚ ተዋናዮች የገቢ ዕድል ይፈጥራል።

የመስቀል በዓል ሥነ-ልቦናዊና መንፈሳዊ ፋይዳም አለው። ክብረ በዓሉ ሰዎች ከዕለት ተዕለት የሥራ ጫናና ውጥረት ለጊዜው እንዲላቀቁ፣ አእምሯዊ እረፍት እንዲያገኙና ደስታና ተስፋ እንዲሰማቸው ያግዛል። በዓሉ ቤተሰብ፣ ወዳጅና ማኅበረሰብ በጋራ የሚሰባሰቡበትና ማኅበራዊ ትስስር የሚጠናከርበት መድረክ ነው። በተለይም ሃይማኖታዊ በዓል በመሆኑ ምዕመናን

ለጸሎት፣ ለንስሐና ለመንፈሳዊ ነጸብራቅ ጊዜ እንዲያገኙ በማድረግ የውስጥ ሰላምና መንፈሳዊ እርካታን ለማግኘት ያግዛል።

ከዚሁ ጋር ተያይዞ የመስቀል በዓል ለሰላምና ለማኅበራዊ አብሮነት ጠቃሚ ሚና አለው። ሰዎች በክብረ በዓሉ በጋራ እንዲሰባሰቡ፣ ባህላቸውን እንዲያካፍሉና እርስ በርሳቸው እንዲተዋወቁ የሚያደርግ ማኅበራዊ መድረክ ይፈጥራል። በተገቢው ሁኔታ ሲከበርም የመቻቻል፣ የመከባበር፣ የመተሳሰብና የአብሮነት እሴቶችን ለማጠናከር ያግዛል።

ሆኖም የመስቀል በዓል ከዘመኑ ለውጦች፣ ከባህል ንግድነት፣ ከትውፊት ትርጉም መለወጥና ከወጣቱ ትውልድ የባህላዊ ሥርዓቶች ጋር ተሳትፎ መቀየር ጋር የተያያዙ ተግዳሮቶች ሊገጥሙት ይችላሉ። ስለሆነም በዓሉን ማክበር ብቻ ሳይሆን፣ ታሪካዊና ባህላዊ ይዘቱን በመጠበቅ፣ ትርጉሙን በማስረዳትና ለቀጣይ ትውልድ በተግባር በማስተላለፍ ቀጣይነቱን ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ይህንን ለማሳካት ቤተሰብና ማኅበረሰብ የበዓሉን ትውፊት፣ ታሪክና ትርጉም ለልጆችና ለወጣቶች በተግባር ማስተላለፍ፣ ባህላዊ ሥርዓቶችን ማስቀጠልና የበዓሉን አከባበር ከአካባቢያዊ እሴቶች ጋር ማገናኘት ይጠበቅባቸዋል።

የሃይማኖት ተቋማትና መሪዎች የበዓሉን መንፈሳዊና ታሪካዊ ትርጉም በትክክል ማስተማር፣ መንፈሳዊ ይዘቱን ከማኅበራዊ አብሮነትና ከሰላም እሴቶች ጋር ማገናኘት እና ወጣቱ ትውልድ በአክብሮትና በንቃት እንዲሳተፍ ማበረታታት ይጠበቅባቸዋል።

ወጣቱ ትውልድ የበዓሉን ባህላዊ ይዘት በመረዳት ለመጠበቅና ለማስቀጠል የራሱን ሚና መወጣት ይጠበቅበታል። በተለይም ታሪኮችንና ትውፊቶችን መመዝገብ፣ የባህል ይዘቶችን በዘመናዊ የመረጃ መድረኮች ማስተዋወቅና በበዓሉ ዝግጅትና አከባበር በንቃት መሳተፍ የትውፊቱን ቀጣይነት ለማረጋገጥ ያግዛል።

የመንግሥት አካላት የመስቀል በዓልን እንደ ባህላዊና ታሪካዊ እሴት በመመልከት ለቅርስ ጥበቃ፣ ለባህል ልማትና ለቱሪዝም ማስተዋወቅ የሚያግዙ የተቀናጁ ሥራዎችን ማከናወን ይጠበቅባቸዋል። በዓሉ በሰላምና በደህንነት እንዲከበር ምቹ ሁኔታ ከመፍጠር ባለፈ፣ የባህላዊ

ይዘቶቹ እንዲመዘገቡ፣ እንዲጠኑና ለትውልድ እንዲተላለፉ የሚያስችሉ ሥራዎችን ማጠናከር ያስፈልጋል።

የባህልና የሚዲያ ተቋማት የበዓሉን ታሪክ፣ ትውፊትና ባህላዊ ይዘት በማጥናትና በማስረጃ በመደገፍ ለሕዝብ የሚደርስ የመረጃና የትምህርት ይዘት ማዘጋጀት ይጠበቅባቸዋል። ዶክመንተሪዎች፣ የሬዲዮና የቴሌቪዥን ፕሮግራሞች፣ ዲጂታል ይዘቶችና የማኅበራዊ ሚዲያ ይዘቶችን በመጠቀም የበዓሉን ታሪክና እሴት ለወጣቱ ትውልድ በተደራጀ መልኩ ማስተላለፍ ይቻላል።

የቱሪዝምና የግል ዘርፍ ተዋናዮች የበዓሉን ባህላዊ ይዘት በመጠበቅ የጎብኚዎችን ፍሰት ለማሳደግ፣ ለአካባቢው ነጋዴዎችና አምራቾች የገበያ ዕድል ለመፍጠርና ከበዓሉ ጋር የተያያዙ ባህላዊ ምርቶችን ለማስተዋወቅ ሊሠሩ ይገባል። በዚህ ሂደት ንግዳዊ ጥቅም ከበዓሉ ባህላዊና መንፈሳዊ እሴት በላይ እንዳይሆን የበዓሉን ትርጉምና ክብር መጠበቅ ያስፈልጋል።

በመሆኑም የመስቀል በዓልን ለቀጣይ ትውልድ ማስቀጠል “መስቀልን ማክበር ብቻ ሳይሆን መስቀልን ማስተላለፍ” በሚል የትውልድ ቅብብሎሽ አቅጣጫ መመራትን ይጠይቃል። የበዓሉ ታሪክ፣ ሥርዓት፣ ዜማ፣ አልባሳት፣ ጭፈራ፣ ምግብና ሌሎች ባህላዊ መገለጫዎች በስርዓት እንዲመዘገቡ፣ የአረጋውያን የትውፊት እውቀት ለወጣቶች እንዲተላለፍ፣ ወጣቶች በበዓሉ ዝግጅትና አከባበር እንዲሳተፉ እና የተሰበሰበው የባህል ይዘት በዘመናዊ የመረጃ መድረኮች እንዲሰራጭ በተቀናጀ መልኩ መሥራት ያስፈልጋል።

በዚህ መሠረት የመስቀል በዓል የአንድ ቀን ክብረ በዓል ብቻ ሳይሆን፣ ታሪክን ከዛሬ፣ ባህልን ከትውልድ፣ እምነትን ከአብሮነት እና ትውፊትን ከዘመናዊ መረጃ ጋር የሚያገናኝ የትውልድ ቅርስ ሆኖ እንዲቀጥል የተለያዩ ባለድርሻዎች በቅንጅት መሥራት ያስፈልጋል።